

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalnościowym)

Nazwa	Aktywizacja społeczna
Nazwa w j. ang.	Social activation

Koordynator	Dr Katarzyna Sygulska	Zespół dydaktyczny
		Dr Katarzyna Sygulska
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Dostarczenie wiedzy dotyczącej istoty, zakresu i zadań gerontologii społecznej i oświatowej; wiadomości dotyczących biologicznych, psychicznych, demograficznych i społecznych aspektów procesu starzenia się i starości ze szczególnym uwzględnieniem procesów uczenia się w starości i do starości. Celem jest zapoznanie także z teoriami i koncepcjami starzenia się, a także przygotowania się do starości i radzenia sobie z troskami egzystencjalnymi. Zainteresowanie problemami, uwrażliwienie na potrzeby ludzi starszych. Kształtowanie pozytywnych postaw wobec problemu starości; Dostarczenie narzędzi aktywizacji, wpierania osób starszych w trudnych sytuacjach życiowych, kreowania dialogu międzypokoleniowego. Przygotowanie do pełnienia funkcji geragogów – osób wspierających osoby starsze.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	<p>W01 Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą istoty kształcenia ustawicznego i projektowania własnego rozwoju w oparciu o najnowszą wiedzę z zakresu psychologii i gerontopedagogiki.</p> <p>W02 Dysponuje pogłębioną wiedzą z zakresu ustawodawstwa opiekuńczego, rodzinnego i prawa pracy</p> <p>W03 Zna warsztat metodyczny dotyczący pracy społeczno – opiekuńczej, ze szczególnym uwzględnieniem metodyki pracy pedagoga szkolnego. Potrafi go dostosować do osób i środowisk patologicznych, zna formy aktywizacji społecznej</p> <p>W04 Operuje pogłębioną i uporządkowaną wiedzą z zakresu edukacji kulturalnej i upowszechniania kultury.</p> <p>W05 Dysponuje pogłębioną wiedzą dotyczącą diagnozy pedagogicznej i różnorodnych form terapii.</p>	<p>W01</p> <p>W02</p> <p>W03,</p> <p>W04</p> <p>W05</p>

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
	U01 Potrafi dobierać metody i środki działania w pracy społeczno – opiekuńczej z osobami z różnych środowisk i o różnych potrzebach, w tym w pracy pedagoga szkolnego. U02 Posiada zaawansowane umiejętności upowszechniania kultury i animowania działań kulturalnych w różnych środowiskach U03 Stosuje procedury diagnozowania pedagogicznego. Umiejętnie interpretuje dokumentację diagnostyczną. Adekwatnie dobiera formy i metody pracy terapeutycznej.	U03 U05 U05,

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 Prezentuje postawę otwartości na problemy i potrzeby człowieka oraz gotowość do podejmowania różnorodnych form pomocy. K02 Dysponuje wysokimi kompetencjami społecznymi umożliwiającymi nawiązanie relacji interpersonalnych z różnymi podmiotami K03 Jest przekonany o konieczności profesjonalnej współpracy z wewnętrznymi i zewnętrznymi interesariuszami.	K01, K02 K03

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	10	10										x	
20													

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem najnowszej literatury polskiej, wraz z odniesieniami do literatury zagranicznej, wspomagany prezentacją multimedialną oraz krótkimi filmami, obrazami, raportami. Ćwiczenia z wykorzystaniem metody projektów, dyskusja wielokrotna, konsultacje samokształceniowe, warsztaty prowadzone przez zespoły studentów pod nadzorem nauczyciela, indywidualny referat na jeden z wybranych tematów.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01												x	
W02	x											x	
W03												x	
U01	x					x	x						
U02						x	x						
U03						x	x						
K01							x						
K02							x						

Kryteria oceny	<p>Ćwiczenia - udział w dyskusji - zabranie głosu przynajmniej raz podczas dyskusji na temat wparcia rozwoju w późnej dorosłości oraz przedstawienie projektu indywidualnego spełniającego podstawowe kryteria prezentacji podejmowanej na zajęciach problematyki - zaliczenie</p> <p>Wykład – egzamin pisemny na charakter zamknięty i obejmują treści z wykładów oraz literatury obowiązkowej. Egzamin ma formę testu, uzyskanie 51-60% oznacza uzyskanie otrzymanie oceny dostatecznej, 61-70 – plus dostateczną, 71-80 – dobrą, 81-90 – plus dobrą, 91-100 – bardzo dobrą</p>
----------------	---

Uwagi	brak
-------	------

Treści merytoryczne

Wykłady

Sytuacja demograficzna Polski i świata. Tempo zmian demograficznych i przyczyny starzenia się społeczeństw. Konsekwencje wynikające z przemian demograficznych dla życia społecznego. Charakterystyka socjodemograficzna populacji osób starszych. Przejawy biologicznego starzenia się organizmu. Stan zdrowia i sprawności osób starszych. Potrzeby człowieka starszego. Możliwości i ograniczenia ich zaspokajania oraz rekompensowania. Lęki i niepokoje pokolenia 60+ w kontekście ekskluzji społecznej. Polityka społeczna wobec zmiany demograficznej. Aspekty międzynarodowe i krajowe. Gerontologia edukacyjna. Geragogika. Wartości służące pomyślnemu starzeniu się. Edukacja do, przez, w i dla starości. Różne oblicza starości a stereotyp starości. Postawy młodszych pokoleń wobec starości. Starość w mediach. Starość – czas rozwoju i regresu. „Progi” starości. Podejmowane zadania rozwojowe. Teorie psychospołeczne. Teorie i koncepcje starzenia się, style życia w starości. Modele psychicznych postaw przystosowania się do starości.

Ćwiczenia

Wielowymiarowość przestrzeni życiowej i społecznej ludzi starych – rodzina i społeczność lokalna w życiu seniorów
 Rola aktywności kulturalnej i społecznej w życiu osoby starszej. Instytucje wspomagające człowieka starszego: uniwersytet trzeciego wieku, klub seniora, kursy dla @-seniorów. Senior a nowoczesne technologie. Możliwości intelektualne człowieka starszego. Wiek senioralny – granice i możliwości rozwojowe. Senior w procesie uczenia się - metodyka pracy.
 Środowiskowe i instytucjonalne formy pomocy społecznej. Zadania OPS i PCPR. Doradztwo geragogiczne – typowe zakresy. Ośrodki wsparcia dziennego – metodyka wsparcia geragogicznego. Przestrzeń życiowa

domu pomocy społecznej dla osób starszych. Zaspokajanie potrzeb rozwojowych. Asystent (opiekun) człowieka starszego – zadania w poszczególnych typach opieki. Metody pracy z mieszkańcami domów pomocy społecznej. Zespoły opiekuńczo-terapeutyczne. Aktywizacja. Terapia zajęciowa. Indywidualne plany wsparcia

Wykaz literatury podstawowej

A. Fabiś, J.K. Wawrzyniak, A. Chabior, *Ludzka starość*, Kraków 2015.
 Z. Szarota, *Starzenie się i starość w wymiarze instytucjonalnego wsparcia*, Kraków 2010.
 R.J. Kijak, Z. Szarota, *Starość. Między diagnozą a działaniem*. Warszawa 2013.
 A. Leszczyńska-Rejchert, *Człowiek starszy i jego wsparcie - w stronę pedagogiki starości*, Olsztyn 2005.
 Z. Szarota, *Gerontologia społeczna i oświatowa, zarys problematyki*, Kraków 2004.
 B. Szatur-Jaworska, P. Błądowski, M. Dzięgielewska, *Podstawy gerontologii społecznej*, Warszawa 2006.
 A.A. Zych, *Leksykon gerontologii społecznej*, Kraków 2010.

Wykaz literatury uzupełniającej

A. Fabiś, *Troski egzystencjalne w starości. Perspektywa geragogiczna*, Kraków 2018
 Exlibris Biblioteka Gerontologii Społecznej: www.bgs.up.krakow.pl
 Błądowski P., *Lokalna polityka społeczna wobec ludzi starych*, Warszawa 2002
 Bugajska B., *Tożsamość człowieka w starości. Studium socjopedagogiczne*. Szczecin 2015.
 Czerniawska O., *Drogi i bezdroża andragogiki i gerontologii*, Łódź 2000.
Edukacja do i w starości, M. Kuchcińska (red.), Bydgoszcz 2008.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		90
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3